

Van bovenaf bekeken

De kinderen leren over ruimte bij een hoge horizon

11 jaar

12 jaar

onderwerp

landschap met
boerderij

techniek

oliepastel

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

Veel kinderen van deze leeftijd hebben een uitgesproken voorkeur om de dingen vanuit een soort vogelvluchtperspectief te tekenen. Dat betekent dus dat ze een hoog standpunt en dus een hoge horizon prefereren. Het is echter de vraag of ze zich daar zelf wel van bewust zijn. De eerste bedoeling van deze opdracht is dan ook de kinderen bewust te maken van dat 'spontane' standpunt. Door de keuze van een doorsneeonderwerp sluiten we aan bij het normale patroon. We maken echter vervolgens de les wel concreter door een bepaalde ordening te eisen. De boerderij ligt niet dichtbij, ervoor en erachter staan bomen (overlappen). We kijken ernaar vanaf een heuvel. Achter de boerderij liggen ook heuvels. De lucht komt er ook op. Je kunt ver kijken, want je staat op een heuvel. We leggen bij deze opdracht dus duidelijk verband tussen standpunt en afbeelding. Hoog staan betekent ver kunnen kijken, dit betekent veel land zien; de horizon ligt hoog.

Begeleiding

De kinderen kunnen beginnen met het maken van een potloodschets. De opdracht luidt 'schets een landschap met boerderijen'. Tijd $\pm$ 10 minuten. Na 10 minuten hangt de leerkracht de tekeningen op het bord. Wat zien we? Waarschijnlijk heeft bijna iedereen een tekening gemaakt alsof je uit een vliegtuig kijkt. Daarmee is de beginsituatie van deze les toegespitst. Met de kinderen concentreren we ons op het hoge standpunt. Zien we de dingen wel zó? Alleen als je op een berg of een toren staat. Dat gaan we vandaag doen. De uitleg van het onderwerp kan beschrijvend gebeuren (zie toelichting). Het overlappen van de vorige lessen wordt dus hier herhaald. De landerijen zijn gekleurde lappendekens die in het glooiende landschap liggen. Enkele foto's (van bijvoorbeeld kalenders) zijn hier een goed bruikbare aanvulling. Nadat de nieuwe tekening is geschetst wordt met oliepastel alles gekleurd. Zijn de dingen heel ver weg nog fel van kleur? (Het valen worden van de kleur achterin kan erbij betrokken worden, het komt de dieptewerking ten goede maar is niet beslissend voor het resultaat van de les.) Ook nu weer zal de les in verschillende fasen plaats vinden, bijvoorbeeld eerste fase: voorafschets, bespreken, definitieve schets. Tweede (eventueel derde) fase: het kleuren en afwerken van de tekening, alsook het nabespreken.

onderwerp

woest
berglandschap

techniek

oliepastelkrijt

formaat

$\pm 25 \times 32$ cm

Andere opdracht

Het uitzicht van de bergbeklimmer (alpinist). Een berglandschap waarbij je zelf op een hoge berg staat. Dit onderwerp kan met enkele foto's van gebergtes tot een succes worden. Het illustratiemateriaal is hier wel van groot belang want anders wordt het al gauw een stel (elkaar) overlappende veel te spitse driehoeken. Je kijkt bij dit onderwerp over de lagere bergen heen.

Verdere onderwerpen: woestijnlandschap met oase in de verte; polders gezien vanuit de kerktoeren, met op de achtergrond een dorp.

Bergen, 12 jaar